

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 676/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť Vysokej školy báňskej, Technická univerzita Ostrava, 17. listopadu 15/2172, Ostrava-Poruba, Česká republika, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Právny dom – advokáti, s. r. o., Hurbanova 9A, Banská Bystrica, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. Evy Matiaškovej, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžo 66/2014 a jeho uznesením zo 17. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Vysokej školy báňskej, Technická univerzita Ostrava **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2016 doručená sťažnosť Vysokej školy báňskej, Technická univerzita Ostrava (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžo 66/2014 a jeho uznesením zo 17. februára 2016, ktorým bolo potvrdené uznesenie Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 20. júna 2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 22 Sp 36/2014 o zastavení konania pre nedostatok jeho právomoci. Sťažnosť bola doplnená o jej prílohy podaním sťažovateľky doručeným ústavnému súdu 6. júna 2016 a tiež podaním z 24. októbra 2016 doručeným ústavnému súdu 4. novembra 2016, v ktorom žiadala, aby do konania pristúpilo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (petit sťažnosti sa však nezmenil, pozn.).

2. Z obsahu sťažnosti a z jej doplnenia vyplýva, že sťažovateľka rozhodnutiami č. k. 0065/2012-0401/DES z 13. februára 2012 a č. k. 0118/2013-0401/DES z 25. februára 2013 rozhodla o vymeraní poplatku za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia (v oboch prípadoch vo výške 9 000 Kč) spojených so štúdiom jej študenta [REDACTED] zo Slovenskej republiky v zmysle „§ 58 ods. 3 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o zmene a doplnení ďalších zákonov“, ktoré nadobudli aj právoplatnosť.

3. Sťažovateľka ďalej uviedla, že je „*cudzím správnym orgánom so sídlom v Českej republike*“, a preto sa domáhala na krajskom súde návrhom zo 6. júna 2014 vykonateľnosti týchto svojich rozhodnutí „*podľa § 250w a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien...*“.

4. Krajský súd uznesením sp. zn. 22 Sp 36/2014 z 20. júna 2014 konanie zastavil a v jeho odôvodnení konštatoval, že nemá v danej veci právomoc rozhodnúť, pretože na sťažovateľku sa vzťahuje špeciálna právna úprava «*zákona č. 466/2009 Z. z. o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o medzinárodnej pomoci“, pozn.)*». Podľa názoru krajského súdu „*sťažovateľ je správny orgán, ktorý poplatok vymáha v mene členského štátu a to v zmysle § 3 písm. a) zákona o medzinárodnej pomoci, ktorý sa vzťahuje na vymáhanie okrem iného aj všetkých poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré vyberá štát, jeho územný celok alebo ktoré sa vyberajú v mene členského štátu a Európskej únie...*“.

5. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, ale najvyšší súd potvrdil predmetné uznesenie krajského súdu, pričom tiež poukázal na prednosť špeciálnej právnej úpravy obsiahnutej v zákone o medzinárodnej pomoci.

6. Sťažovateľka namieta porušenie jej označených práv (pozri bod 1) tým, že najvyšší súd sa v napadnutom konaní nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, a preto považuje napadnuté uznesenie za „*nepreskúmateľné, arbitrárne a právne závery v ňom uvedené sú ústavne neudržateľné, nakoľko sú prejavom zjavnej svojvôle pri výklade a aplikácii právnej normy*“. Podľa nej sa na jej prípad nevzťahuje zákon o medzinárodnej pomoci. V tejto súvislosti poukazuje na inú ustálenú judikatúru krajských súdov v Slovenskej republike, z ktorých vyplýva, že súdy v totožných veciach „*rozhodli v prospech zahraničných vysokých škôl a to práve postupom podľa § 250w a nasl. OSP (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 1Scud/7/2013, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 1Scud/5/2013, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 12Cudz/1/2013)*. Okrem toho dáva sťažovateľ do pozornosti skutočnosť, že v iných krajinách, ktoré sú členskými štátmi Európskej únie, sa sťažovateľ nestretol s tým, aby jeho postup, ktorý si uplatnil pred Krajským súdom v Žiline a neskôr pred Najvyšším súdom SR, bol považovaný za nesprávny. Práve naopak, sťažovateľ sa postupom podobným postupom, ktorý je upravený § 250w a nasl. OSP domáha svojich práv aj pred inými členskými štátmi a doteraz bol s postupom úspešný. Sťažovateľ preto poukazuje nielen na konštantnú judikatúru súdov v SR v totožných veciach, ale aj na konštantnú judikatúru súdov iných členských štátov EÚ, ktorá podľa poškodeného vychádza zo Smernice, účelom ktorej bolo práve zjednotenie postupu v rámci celej EÚ. Sťažovateľ preto s postupom Najvyššieho súdu SR nemôže súhlasiť aj z toho dôvodu, že Uznesenie Najvyššieho súdu SR v spojení s Uznesením Krajského súdu môžu mať pre sťažovateľa nepriaznivé právne následky, nakoľko môžu znamenať negatívny precedens v postupe týkajúcom sa tých istých prípadov sťažovateľa, v ktorých sa sťažovateľ obráti na súdy v SR v budúcnosti a bude neúspešný, v dôsledku čoho budú jeho hmotnoprávnej a procesnoprávne práva na území SR neuplatniteľné.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že odôvodnenie Uznesenia Najvyššieho súdu neposkytuje dostatočný podklad pre záver Najvyššieho súdu SR o tom, ktorá právna úprava (§ 250w a nasl. OSP alebo zákon o medzinárodnej pomoci) sa na sťažovateľa vzťahuje. Postupom Najvyššieho súdu SR došlo podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ústavných práv sťažovateľa, nakoľko Najvyšší súd SR svojim postupom sťažovateľovi znemožnil realizáciu jeho ďalších procesných práv, ktoré by sťažovateľ mohol realizovať v ďalšom konaní v prípade, keby rozhodnutia sťažovateľa boli uznané za vykonateľné v Slovenskej republike. Porušenie ústavných práv sťažovateľa teda spočíva vtom, že v dôsledku nesprávneho právneho názoru a odklonu od konštantnej judikatúry súdov, ktorá by mala navyše zodpovedať Smernici, sťažovateľ nemá možnosť realizovať Rozhodnutia sťažovateľa núteným spôsobom v Slovenskej republike, v ktorej má trvalý pobyt a majetok študent.“

7. Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„... Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a z článku 36 Listiny základných práv a slobôd a právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 17.02.2016, číslo konania 2Sžo/66/2014 porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 17.02.2016, číslo konania 2Sžo/66/2014 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 363,80 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa, vedený v UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia...

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 €.“

Okrem toho sa sťažovateľka domáha úhrady trov právneho zastúpenia.

II.

8. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

12. Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

13. V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne. Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania správneho rozhodnutia ani rozhodnutia v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. záruka úspechu v konaní pred všeobecným súdom.

14. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je tvrdenie sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení uznesenia najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu. Svoju právnu argumentáciu vedie v rovine polemiky s výkladom jednoduchého práva uskutočneným všeobecnými súdmi k výkladu zákona o medzinárodnej pomoci, s ktorým nesúhlasí. Takisto namieta, že rozhodnutia nie sú vydané v súlade s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov v Slovenskej republiky (pozri bod 6).

15. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil aj na posúdenie otázky opodstatnenosti sťažnosti. Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka sa v podstate domáha preskúmania napadnutého súdneho rozhodnutia tak, ako by ústavný súd bol ďalším stupňom v hierarchii všeobecných súdov. Takto koncipovaná sťažnosť stavia ústavný súd do pozície ďalšej inštancie v systéme všeobecného súdnictva. Ako však už ústavný súd vyslovil v rade svojich rozhodnutí, s ohľadom na ústavné vymedzenie svojich právomocí (čl. 125 a nasl. ústavy) nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov a jeho postavenie vo vzťahu k nim je vymedzené čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, a pokiaľ ide o posúdenie rozhodnutia napadnutého touto sťažnosťou, je limitované čl. 127 ods. 1 ústavy. Tento článok mu dáva právomoc svojím rozhodnutím zasiahnuť len v tých prípadoch, ak došlo k zásahu do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd. Ústavný súd nie je primárne povolaný na výklad právnych predpisov v oblasti verejnej správy, ale ex constitutione na ochranu základných práv a slobôd zaručených ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Naproti tomu práve všeobecné súdy a zvlášť najvyšší súd sú tými orgánmi, ktorým prislúcha v súvislosti s preskúmaním zákonnosti orgánov verejnej správy výklad aplikovaných právnych predpisov a zjednocovanie judikatúry v rámci správneho súdnictva. Pri výkone tejto právomoci sú všeobecné súdy povinné interpretovať a aplikovať jednotlivé ustanovenia jednoduchého práva predovšetkým vždy z aspektu účelu a zmyslu ochrany ústavou garantovaných základných práv a slobôd. Ústavný súd k danej problematike pripomína aj základnú aplikačnú a výkladovú líniu, podľa ktorej všeobecný súd má pri aplikácii právnej normy vychádzať z racionálnej argumentácie, ktorá vylučuje akúkoľvek ľubovôľu vo výklade, a súčasne zabezpečiť aj účel a zmysel použitej právnej normy so zreteľom na jej miesto v určitom systéme alebo podsysteme právnych noriem.

16. V kontexte svojej doterajšej judikatúry sa ústavný súd považuje za oprávneného zasahovať do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov len v prípade, ak by aplikácia právnych noriem v danom konkrétnom prípade zo strany všeobecného súdu bola dôsledkom interpretácie, ktorá by extrémne vybočila z princípov zaručených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a zároveň by ju bolo možné kvalifikovať ako aplikáciu práva majúcu

za následok porušenie základných práv alebo slobôd. K takémuto zisteniu však vo veci sťažovateľky ústavný súd nedospel.

17. V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia potvrdil uznesenie krajského súdu. Následne v úvodnej časti uviedol: *„Napadnutým uznesením krajsky súd zastavil konanie o návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáhal rozhodnutia podľa § 250w OSP o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov. Pri skúmaní, či na danú oblasť správneho práva je možné aplikovať § 250w a nasl. OSP (či súd má právomoc rozhodovať v danej veci o uznaní rozhodnutia navrhovateľa o poplatku za dlhšiu dobu štúdia) zistil, že sa jedná o rozhodnutia verejnej vysokej školy o poplatku za štúdium v zmysle § 58 ods. 3 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách platného a účinného v Českej republike. Usúdil, že sa jedná o poplatok, ktorý bol odporcovi vyrubený navrhovateľom, ktorý je orgánom verejnej moci, konkrétne samosprávnym orgánom, vybaveným kompetenciou rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb (študentov) v zmysle § 6 ods. 1 písm. b/ uvedeného zákona. Tieto rozhodnutia vydal správny orgán v rámci jeho pôsobnosti v oblasti verejného práva; rozhodol na základe zákona. Preto krajský súd posúdil tento správny orgán ako subjekt, ktorý poplatok vyberá v mene členského štátu v zmysle § 3 písm. a/ bod 1 zákona č. 466/2009 Z. z. a na vymáhanie tohto poplatku je potrebné aplikovať špeciálnu právnu úpravu - zákon č. 466/2009 Z. z. ...*

Včas podaným odvolaním sa navrhovateľ domáhal, aby najvyšší súd... zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že podmienky ustanovenia § 250w OSP pre rozhodnutie o vykonateľnosti rozhodnutia cudzieho správneho orgánu sú naplnené. V dodatku k odvolaniu uviedol, že zákonné ustanovenie § 3 písm. a/ zákona č. 466/2009 Z. z. sa nevzťahuje na poplatok za štúdium...“

18. Najvyšší súd vo svojom uznesení ďalej citoval ustanovenie § 3 písm. a) a b) zákona č. 466/2009 Z. z., ktoré po novelizácii platí s účinnosťou od 1. januára 2012, a v tejto súvislosti uviedol: *„Podľa prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01.01.2012 (§ 19a ods. 1, 2 a 3 uvedeného zákona) právne úkony a rozhodnutia vykonané a vydané príslušným orgánom Slovenskej republiky podľa doterajšieho predpisu*

v znení účinnom do 31.12.2011 sa považujú za právne úkony a rozhodnutia vykonané a vydané príslušným orgánom Slovenskej republiky podľa predpisu účinného od 01.01.2012. Konania právoplatne neukončené k 31.12.2011 sa dokončia podľa predpisu účinného od 01.01.2012. Exekučný titul členského štátu podľa doterajšieho predpisu v znení účinnom do 31.12.2011 sa považuje za jednotný exekučný titul podľa predpisu účinného od 01.01.2012.

Vzhlľadom na citované k 31.12.2011 novelizované znenie ustanovenia § 3 písm. a/ bod 1. zákona o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok a o zmene a doplnení niektorých zákonov je potrebné prisvedčiť záveru krajského súdu, že v danej veci je potrebné postupovať podľa uvedeného špeciálneho zákona, ktorého aplikácia má prednosť pred všeobecnou úpravou v Občianskom súdnom poriadku (§ 250w až § 250ya).

Vzhlľadom na uvedené Najvyšší súd... napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá a druhá veta OSP ako vecne správne potvrdil.“

19. Pri hodnotení uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

20. Vzhlľadom na obsahovú spojitosť uznesenia najvyššieho súdu s uznesením krajského súdu a v nadväznosti na už citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia krajského súdu, v ktorej uviedol: „Z rozhodnutí, ktoré boli predmetom tohto súdneho konania č.k. 0065/2012-0401/DES zo dňa 13.02.2012 a č.k. 0118/2013-0401/DES zo dňa 25.02.2013 súd zistil, že ide o rozhodnutia verejnej vysokej školy v Českej republike o poplatku za dlhšiu dobu štúdia, než je štandardná doba štúdia zväčšená o 1 rok v

bakalárskom študijnom programe podľa § 58 ods. 3 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách platného a účinného v Českej republike...

Podľa § 3 písm. a) bod 1. zákona č. 466/2009 Z. z... medzinárodná pomoc pri vymáhaní pohľadávky sa vo vzťahu k a) členským štátom vzťahuje na pohľadávky týkajúce sa 1. všetkých daní, poplatkov akéhokoľvek druhu, dovozného alebo vývozného cla, ktoré vyberá členský štát, jeho územný celok alebo jeho správny celok vrátane miestnych orgánov alebo ktoré sa vyberajú v mene členského štátu alebo v mene Európskej únie, okrem povinných odvodov sociálneho zabezpečenia.. a poplatkov zmluvnej povahy...

Krajský súd... skúmal, či na danú oblasť správneho práva je možné aplikovať § 250w a nasl. O.s.p., teda či súd má právomoc rozhodovať v tejto veci...

Tieto rozhodnutia vydal správny orgán v rámci jeho pôsobnosti v oblasti verejného (nie súkromného) práva a rozhoduje na základe zákona, v danom prípade podľa § 58 ods. 3 cit. zákona.

Preto je potrebné posudzovať tento správny orgán ako subjekt, ktorý poplatok vyberá v mene členského štátu v zmysle § 3 písm. a) bod 1. z. č. 466/2009 Z. z. a na vymáhanie tohto poplatku je potrebné aplikovať špeciálnu právnu úpravu, a to zákon č. 466/2009 Z. z. o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní finančných pohľadávok v znení zákona č. 531/2011 Z. z.

Zákon č. 531/2011 Z. z. implementoval smernicu Rady 2010/24/EÚ o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich zdaní, poplatkov a ďalších opatrení. Zmena sa týkala najmä rozšírenia vecného rozsahu pôvodného zákona č. 466/2009 Z. z. na všetky dane, poplatky a clo vyberané členským štátom na území členského štátu s vylúčením určitých skupín pohľadávok tak, ako to predpokladá smernica. Predmetom tohto zákona, na ktorý sa vzťahuje medzinárodná pomoc pri vymáhaní pohľadávok je okrem iného i vymáhanie poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré vyberá členský štát, jeho územný celok alebo ktoré sa vyberajú v mene

lenského štátu alebo Európskej únie okrem odvodov sociálneho zabezpečenia a poplatkov zmluvnej povahy. Keďže v danom prípade navrhovateľ žiada uznať vykonateľnosť rozhodnutí, ktorými bol stanovený poplatok za štúdium na verejnej vysokej škole, ktorý inštitút je zakotvený v zákone (nie v zmluve), táto pohľadávka je predmetom právnej úpravy zákona č. 466/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(pozri dôvodovú správu k zákonu č. 531/2011 Z. z., ktorý obsahoval aj zámer zvýšiť mieru spolupráce medzi členskými štátmi deklarovaných smernicou č. 2010/24/EÚ, pozn.).

Uvedený právny názor je aj v súlade s právnou úpravou rovnakej problematiky v ČR, kde smernicu Rady 2010/24/EÚ o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení implementoval český z.č. 471/2011 Sb, podľa ktorého (§ 1 ods. 3, písm. b) bod 3 cit. zákona) za finančné pohľadávky sa pre účely tohto zákona považujú aj pohľadávky z daní, poplatkov a ciel akéhokoľvek druhu vrátane ich príslušenstva ukladaných orgánom verejnej moci iného členského štátu.

Súd preto vzhľadom na túto špeciálnu právnú úpravu konštatuje, že je potrebné postupovať podľa tejto právnej úpravy v zmysle zásady lex specialis derogat legi generali.

Ustanovenia § 6 a nasl. cit. zákona uvádzajú, akým spôsobom sa pohľadávka členského štátu v Slovenskej republike vymáha. Vymáha sa rovnako ako pohľadávka Slovenskej republiky s tým, že v zmysle § 9 ods. 3 cit. zákona na účely vymáhania pohľadávky sa jednotný exekučný titul (§ 8 ods. 3 písm. a) cit. zákona) odo dňa doručenia žiadosti podľa § 8 cit. zákona príslušnému orgánu Slovenskej republiky, ktorým je Finančné riaditeľstvo SR (§ 2 písm. c) bod 1 cit. zákona), považuje sa exekučný titul vydaný podľa slovenských právnych predpisov (Správneho poriadku, Colného zákona, Daňového poriadku) a nepodlieha uznaniu podľa osobitného predpisu, ktorým je... § 250w až 250y O.s.p.. Preto v danom prípade súd nemá právomoc rozhodovať podľa týchto ustanovení týkajúcich sa uznania vykonateľnosti cudzieho správneho rozhodnutia...

Finančné riaditeľstvo SR (alebo poverený štátny orgán) teda vo vlastnom mene zabezpečí vymáhanie tejto pohľadávky a to rovnako, akoby išlo o pohľadávku Slovenskej republiky a to priamo, t. j. bez toho, aby musela byť uznaná podľa § 250w a nasl. O.s.p.

Meritórny spôsob rozhodnutia príslušného orgánu Slovenskej republiky o žiadosti príslušného orgánu členského štátu o vymáhanie pohľadávky je v právomoci tohto orgánu. Pritom súd poukazuje na ustanovenia § 11 ods. 2 písm. a) a b) cit. zákona. Vo vzťahu k možnému zamietnutiu žiadosti podľa § 11 ods. 2 písm. a) cit. zákona súd poukazuje na dôvodovú správu k z. č. 531/2011 Z. z., ktorý novelizoval toto ustanovenie pôvodného z. č. 466/2009 Z. z., podľa ktorej výška pohľadávky sa bude posudzovať len vo vzťahu k žiadosti o vymáhanie pohľadávky t.j. suma vyššia ako 1500 eur musí byť uvedená v žiadosti, čo však zrejme nevylučuje, že na vymáhanie môžu byť dané viaceré rozhodnutia,

v ktorých výška jednotlivých pohľadávok nepresiahne túto sumu, avšak celková výška súm všetkých pohľadávok v rozhodnutiach daných na vymáhanie túto sumu presiahne.

V súvislosti s meritórnym rozhodnutím o žiadosti je tiež treba poukázať na lehotu päť rokov podľa § 11 ods. 2 písm. b) cit. zákona.

Návrh navrhovateľa na rozhodnutie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzieho správneho orgánu nie je možné podľa jeho obsahu posúdiť ako žiadosť príslušného orgánu členského štátu o vymáhanie pohľadávky podľa z. č. 466/2009 Z. z. a teda postúpiť ho príslušnému orgánu SR na priame vybavenie. Tento návrh totiž nepodal na to príslušný orgán členského štátu. Týmto je v zmysle § 2 písm. b) cit. zákona orgán, ktorý podľa práva členského štátu je oprávnený poskytovať, požadovať alebo prijímať medzinárodnú pomoc pri vymáhaní pohľadávky v súlade s osobitným predpisom (Nariadenie komisie (EÚ) č. 1189/2011 -vykonávacie nariadenie k smernici Rady 2010/24/EÚ). V Českej republike Generálne finančné riaditeľstvo podľa § 4 ods. 3 písm. b) z. č. 456/2011 Sb. vykonáva pôsobnosť ústredného kontaktného orgánu, dielčieho kontaktného orgánu alebo kontaktného útvaru pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok...

Ani z obsahu návrhu nevyplýva, že ide o žiadosť v zmysle z. č. 466/2009 Z. z. Návrh neobsahuje náležitosti, ktoré musí žiadosť o vymáhanie obsahovať podľa Nariadenia komisie (EÚ) č. 1189/2011. Súd preto tento návrh nemohol v zmysle § 104 ods. 1 veta druhá 0.s.p. priamo postúpiť príslušnému orgánu SR zabezpečujúcemu vymáhanie pohľadávok. “

21. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutých uznesení vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľky dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu ústavne akceptovateľným spôsobom reaguje na podstatné odvolacie námietky sťažovateľky, pričom všeobecné súdy primeraným spôsobom zodpovedali aj všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené, vyžadujúce zásah ústavného súdu.

22. Sťažovateľkou uvádzané tvrdenia nijako nesignalizujú také pochybenia najvyššieho súdu (a krajského súdu), ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor pre možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky

po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. V posudzovanej veci nejde o konečné rozhodovanie, ale o rozhodnutie procesné.

23. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatoval, že v tejto veci nezistil, že by došlo k porušeniu označených základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na základe už uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Čo sa týka tej časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka argumentuje aj inými rozhodnutiami krajského súdu, k tomu ústavný súd uvádza, že vo svojej judikatúre sa už opakovane vyjadril aj k otázke rozdielnej interpretácie všeobecne záväzných právnych predpisov (v rovine podústavného práva) v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ústavný súd zastáva názor, že nie je jeho úlohou zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, prípadne dovolacieho súdu (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 235/07, I. ÚS 256/08, I. ÚS 393/08). In concreto zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov upravujú § 21 až § 23 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (krajský súd predtým už v obdobnej veci rozhodnutím sp. zn. 22 Sp 58/2013 z 22. októbra 2013 rozhodol tiež o zastavení konania, pozn.).

25. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2016